

Ако родители-тѣ ми кажатъ: Днесъ небыва да ходишь да играешъ, зашто-то врѣмя-то е влажно, азъ разбирамъ, че тѣ искать да сѣднѣ удома, и затова не излизамъ по вѣнѣ. Разбирамъ зашто кѣщцы-тѣ имѣтъ врата и прозорцы, и зашто хора-та лѣтно врѣмя носять тѣнky дрехы, а зимно — дебелы.

Азъ могъ да разсѣждавамъ или да мыслимъ за онова, кое-то съмъ видѣлъ, или за кое-то ми ся казва. Знаемъ че огнь-тѣ гори. Ако нѣкой ми кажеше да туримъ рѣкк-тѣ си въ огнь, азъ могъ да размыслимъ за това, що ми ся казва, и щѣхъ да отговоримъ че не могъ да туримъ рѣкк-тѣ си въ огня, зашто-то ще изгори, и затова не щѣ да имъ туримъ, зашто-то изгаряне-то е много врѣдително нѣщо. Ако видимъ нѣкои кола или конь, че дохожда къмъ мене, та ще мя стѣпче, азъ изведнѣжъ щѣ да размыслимъ за опасност-тѣ, и щѣ да побѣгнемъ.

Азъ знаемъ що ще каже да усѣщамъ *страхъ* или *ужасъ*. Азъ ся страхувамъ да правимъ зло; като: да лжемъ, да крадемъ, да поврѣждамъ сѣсѣды-тѣ си, и др. Имамъ три причины, за кои-то ся боимъ да не правимъ зло: боимъ ся да не навлѣкнемъ на себе си гнѣвъ-тѣ Божий, боимъ ся да не изгубимъ добрый си характеръ прѣдъ чловѣцы-ты, още, боимъ ся да мя не грызе *свѣсть-ша* ми. Има и другы причины за кои-то ся боимъ да не правимъ зло, като: да мя не бѣжатъ и др. нѣ тѣ сѣ по-малкы. У мене, има едно нѣщо, кое-то ся оскѣрбява или ся смущава, кога-то съмъ сторилъ нѣкое зло. Това нѣщо е *свѣсть-ша* ми. Свѣсть-та ми мя *смущава*.

Има единъ видъ *лжливъ* страхъ, кой-то азъ щѣ ся трудимъ да отхвърлимъ отъ себе си. Азъ мыслимъ за страхове нѣща, за кои-то не трѣбва да ся страху-